

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Zadar

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

PSIHIJATRIJSKA BOLNICA UGLJAN

Zadar, svibanj 2018.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O SPECIJALNOJ BOLNICI	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje i izvršenje plana	4
	Financijski izvještaji	5
II.	REVIZIJA ZA 2016.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Metode i postupci revizije	13
	Nalaz za 2016.	14
III.	MIŠLJENJE	21

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Zadar

KLASA: 041-01/17-04/14
URBROJ: 613-15-18-7

Zadar, 8. svibnja 2018.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
PSIHIJATRIJSKE BOLNICE UGLJAN ZA 2016.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Psihijatrijske bolnice Ugljan (dalje u tekstu: Specijalna bolnica) za 2016.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 18. rujna 2017. do 8. svibnja 2018.

I. PODACI O SPECIJALNOJ BOLNICI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Specijalna bolnica je javna zdravstvena ustanova čija je osnovna djelatnost zdravstvena zaštita osoba s duševnim smetnjama, u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12, 144/12, 82/13, 159/13, 154/14 i 70/16) i Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama (Narodne novine 76/14). Zdravstvena djelatnost obavlja se na sekundarnoj razini, što obuhvaća bolničku i specijalističko-konzilijarnu djelatnost, odnosno dijagnosticiranje, liječenje, medicinsku rehabilitaciju i zdravstvenu njegu bolesnika te boravak i prehranu bolesnika. Osim za zdravstvenu djelatnost, Specijalna bolnica registrirana je i za obavljanje znanstveno-istraživačke djelatnosti iz područja psihijatrije i srodnih te suradnih djelatnosti. Kao dopunsku djelatnost obavlja uslugu iz područja socijalne skrbi, odnosno pruža usluge smještaja za najviše 20 psihički bolesnih odraslih osoba, a prema rješenju ministarstva nadležnog za socijalnu skrb iz listopada 2003. U ožujku 2017. ministarstvo nadležno za socijalnu skrb donijelo je rješenje kojim je utvrđeno da Specijalna bolnica ispunjava minimalne uvjete propisane odredbama Pravilnika o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga (Narodne novine 40/14 i 66/15) za pružanje usluga smještaja u proširenom kapacitetu za još 13 osoba, odnosno za ukupno 33 psihički bolesne osobe. Obavljanjem dopunske djelatnosti Specijalna bolnica pridonosi socijalnom zbrinjavanju osoba koje imaju poteškoća nakon otpusta iz Specijalne bolnice (samačka domaćinstva na izoliranim područjima, izostanak obiteljske podrške, disfunkcionalne obitelji, beskućnici).

Osnivač Specijalne bolnice je Zadarska županija, a sjedište je Otočkih dragovoljaca 42, Ugljan. Unutarnje ustrojstvo utvrđeno je Statutom i Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta. Prema Statutu, temeljna organizacijska jedinica je odjel, a cjeloviti organizacijski ustroj utvrđen je Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta. Unutarnje ustrojstvene jedinice Specijalne bolnice su: ravnateljstvo, 14 medicinskih i suradnih ustrojstvenih jedinica, pet nezdravstvenih ustrojstvenih jedinica te odsjek socijalne skrbi za psihički bolesne odrasle osobe.

Tijela Specijalne bolnice su Upravno vijeće, ravnatelj, Stručno vijeće, Stručni kolegij, Poslovni kolegij, Etičko povjerenstvo, Povjerenstvo za lijekove te Povjerenstvo za kvalitetu. Upravno vijeće je tijelo upravljanja, koje ima pet članova (tri predstavnika osnivača i dva predstavnika zaposlenika). Ravnatelj organizira i vodi poslovanje, predstavlja i zastupa Specijalnu bolnicu i odgovoran je za zakonitost rada, a imenuje ga pravno vijeće. Tijekom 2016. ravnatelj je dr. sc. Mladen Mavar.

Prema podacima iz Izvještaja financijskih pokazatelja poslovanja, kojeg Specijalna bolnica dostavlja Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO), koncem 2015. u Specijalnoj bolnici bilo je 267 zaposlenih (139 zdravstvenih djelatnika i 128 administrativno-tehničkih djelatnika), a koncem 2016. ukupan broj zaposlenih je 261 (151 zdravstveni djelatnik i 110 administrativno-tehničkih djelatnika).

U Tablici broj 1 daju se opći pokazatelji o Specijalnoj bolnici.

Tablica broj 1

Opći pokazatelji o Specijalnoj bolnici

Redni broj	Pokazatelji	2015.	2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
I.	Broj zaposlenih			
1.	Ukupan broj zaposlenih (1.1.+1.2.+1.3.)	267	261	97,7
1.1.	Zdravstveni djelatnici na neodređeno vrijeme	131	141	107,6
1.1.1.	- radni odnos samo u zdravstvenoj ustanovi	131	141	107,6
1.1.2.	- kumulativni radni odnos	0	0	-
1.2.	Zdravstveni djelatnici na određeno vrijeme	8	10	125,0
1.3.	Administrativno tehničko osoblje	128	110	85,9
II.	Bolnička zdravstvena zaštita			
1.	Ukupan broj postelja	483	404	83,6
2.	Ugovoreni broj postelja	404	404	100,0
3.	Popunjeni broj postelja	371	360	97,0
4.	Broj bolesnika- slučajeva	922	898	97,4
III.	Dnevna bolnica			
1.	Ukupan broj postelja/stolica u dnevnoj bolnici	30	30	100,0
2.	Ugovoreni broj postelja/stolica u dnevnoj bolnici	30	30	100,0
3.	Popunjeni broj postelja/ stolica u dnevnoj bolnici	30	28	93,3
4.	Broj bolesnika/slučajeva u dnevnoj bolnici	284	215	75,7
IV.	Polikliničko-konzilijarna zdravstvena zaštita			
1.	Broj slučajeva u polikliničko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti	12 917	9 882	76,5
2.	Broj usluga u polikliničko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti	23 063	20 640	89,5

Tijekom 2016. u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti je 898 bolesnika ostvarilo 131 288 bolničkih dana, odnosno prosječno 146,2 dana po pacijentu. Prosječna iskorištenost bolničkih postelja je 89,1 %, a stolica u dnevnoj bolnici 93,3 %.

Prema odredbama Pravilnika o uvjetima za razvrstavanje bolničkih zdravstvenih ustanova u kategorije (Narodne novine 95/10 i 86/14), Specijalna bolnica podliježe obvezi kategorizacije. Na zahtjev nadležnog ministarstva iz listopada 2010., Specijalna bolnica dostavila je tražene podatke u cilju kategorizacije. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, po dostavi traženih podataka nadležno ministarstvo nije dalje postupalo. Stoga do vremena obavljanja revizije (prosinac 2017.), postupak kategorizacije Specijalne bolnice nije proveden.

Objekti u bolničkom kompleksu datiraju iz 1942. Zbog starosti i dotrajalosti utvrđena je potreba rekonstrukcije, dogradnje i nadogradnje postojećeg kompleksa bolničkih zgrada, za što je, prema idejnom projektu iz prosinca 2015., u prosincu 2016. dobivena lokacijska dozvola.

Planiranje i izvršenje plana

Financijskim planom za 2016., ukupni prihodi odnosno rashodi planirani su u iznosu 46.614.499,00 kn. Tijekom 2016. donesene su tri izmjene i dopune plana. Posljednjim izmjenama i dopunama iz studenoga 2016. prihodi su planirani u iznosu 51.024.913,00 kn, a rashodi u iznosu 50.848.582,00 kn. Višak prihoda u odnosu na rashode u iznosu 176.331,00 kn planiran je u svrhu pokrivanja dijela prenesenog manjka prihoda iz prethodnih godina. Financijski plan te izmjene i dopune financijskog plana usvojilo je Upravno vijeće.

Vrijednosno najznačajniji planirani izvor financiranja u iznosu 41.500.000,00 kn ili 81,3 % su prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza. Drugi planirani izvori financiranja su pomoći u iznosu 3.368.765,00 kn, sredstva iz županijskog proračuna u iznosu 3.212.375,00 kn, donacije u iznosu 2.000.000,00 kn, vlastiti prihodi u iznosu 628.269,00 kn, prihodi po posebnim propisima u iznosu 283.618,00 kn te prihodi od nefinancijske imovine i nadoknade šteta s osnove osiguranja u iznosu 31.886,00 kn. Planirani prihodi od HZZO-a nisu jednaki ugovorenim s HZZO-om, dok su sredstva iz županijskog proračuna usklađena s proračunom osnivača.

Financijskim planom, vrijednosno najznačajniji rashodi planirani su za zaposlene u iznosu 30.192.118,00 kn ili 59,4 % ukupno planiranih rashoda, materijal i energiju u iznosu 8.546.458,00 kn ili 16,8 % ukupno planiranih rashoda, usluge u iznosu 5.761.251,00 kn ili 11,3 % ukupno planiranih rashoda te rashode za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini u iznosu 2.966.268,00 kn ili 5,8 % ukupno planiranih rashoda.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2017. i 2018. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2017. u iznosu 46.871.000,00 kn te za 2018. u iznosu 47.416.000,00 kn. Prihodi i rashodi iskazani su prema proračunskim klasifikacijama. Financijski plan, između ostalog, sadrži obrazloženje za trogodišnje razdoblje (2016. – 2018.), u okviru kojeg su utvrđeni ciljevi, strategija i program rada Specijalne bolnice. Osnovni cilj je omogućiti efikasno, pravodobno i kvalitetno liječenje svih pacijenata, uz što racionalnije korištenje financijskih sredstava i opreme, bez umanjivanja ili ograničavanja prava bolesnika na opseg zdravstvene zaštite koji im po propisima pripada. Programom rada u 2016. planirane su sljedeće aktivnosti: nastavak obnove bolničke kuhinje, projekt izgradnje novog bolničkog kompleksa, pronalazak privatnih investitora zainteresiranih za ulaganje u smještajne kapacitete za tržište te izrada projektne dokumentacije radi proširenja kapaciteta domskog smještaja. Planirane aktivnosti uklapaju se u strateške razvojne pravce, prioritete i mjere utvrđene Nacionalnom strategijom razvoja zdravstva 2012. – 2020. (Narodne novine 116/12), mjere utvrđene Nacionalnom strategijom zaštite mentalnog zdravlja 2011. – 2016. te u proračun i Program rada Zadarske županije za 2016.

Prema podacima iz Izvješća o izvršenju financijskog plana za 2016., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu 47.823.278,00 kn, što je za 3.201.635,00 kn ili 6,3 % manje od planiranih.

Značajnija odstupanja u odnosu na plan utvrđena su kod prihoda iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine (rekonstrukciju bolničke kuhinje), koja su ostvarena za 1.470.217,00 kn ili 45,8 % manje od planiranih te ostalih prihoda, koji su ostvareni za 36.068,00 kn, odnosno 557,3 % više od planiranih. S obzirom da kapitalni projekt (rekonstrukcija bolničke kuhinje) nije završen do konca 2016., od Ministarstva zdravstva, na temelju odredbe članka 8. stavak 2. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2016. godinu (Narodne novine (26/16 i 111/16), zatražena je suglasnost za prijenos planiranih, a neizvršenih decentraliziranih sredstava iz 2016. u iznosu 1.470.217,00 kn u 2017. Uzimajući u obzir značaj kapitalnog projekta te dokumentaciju priloženu uz zahtjev, odnosno ugovore o izvođenju radova i ugradnji kuhinjske opreme, Ministarstvo zdravstva dalo je u prosincu 2016. suglasnost da se planirana, a neizvršena decentralizirana sredstva iz 2016. u iznosu 1.470.217,00 kn mogu prenijeti i koristiti u 2017. Prema podacima iz Bilješki uz financijske izvještaje, ostali prihodi, koji su planirani u iznosu 6.472,00 kn, ostvareni su za 557,3 % iznad plana zbog povrata dijela sredstava za osiguranje imovine te doznake sredstava za opremanje vježbaonice za pacijente.

Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu 49.584.241,00 kn, što je za 1.264.341,00 kn ili 2,5 % manje od planiranih. Značajnija odstupanja u odnosu na plan utvrđena su kod rashoda za nabavu uređaja, strojeva i opreme za druge namjene, koji su ostvareni za 458.912,00 kn ili 95,6 % manje od planiranih te rashoda za dodatna ulaganja na građevinskim objektima, koji su ostvareni za 968.021,00 kn ili 32,6 % manje od planiranih. Ovi rashodi odnose se na kapitalni projekt (rekonstrukcija bolničke kuhinje), čije izvršenje je, uz prethodno spomenutu suglasnost Ministarstva zdravstva, preneseno u 2017. te je stoga došlo do značajnog odstupanja ostvarenja tih rashoda u odnosu na plan.

Financijski izvještaji

Specijalna bolnica u obvezi je voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza te Bilješke. Financijski izvještaji ostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku. Objavljeni su na mrežnim stranicama Specijalne bolnice.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2016., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu 47.823.278,00 kn, što je za 271.125,00 kn ili 0,6 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 2

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	42.355.367,00	41.642.976,00	98,3
1.1.	Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika	1.163.743,00	1.742.158,00	149,7
1.2.	Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	41.191.624,00	39.900.818,00	96,9
2.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	2.676.523,00	2.530.073,00	94,5
2.1.	Prihodi od pruženih usluga	721.250,00	570.836,00	79,1
2.2.	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna	1.955.273,00	1.959.237,00	100,2
3.	Prihodi od po posebnim propisima	190.183,00	219.347,00	115,3
4.	Prihodi od imovine	1.195,00	846,00	70,8
5.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	2.822.528,00	3.369.787,00	119,4
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	25.533,00	42.540,00	166,6
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	23.074,00	17.709,00	76,7
	Ukupno	48.094.403,00	47.823.278,00	99,4

Najznačajniji udjel imaju prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu 41.642.976,00 kn ili 87,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 6.180.302,00 kn ili 12,9 % ukupno ostvarenih prihoda.

Vrijednosno najznačajniji prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu 39.900.818,00 kn ili 95,8 % ostvareni su od HZZO-a za obavljene zdravstvene usluge, od čega 36.430.567,00 kn za provođenje bolničke zaštite i 3.470.251,00 kn za specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu. Specijalna bolnica nije zaključila zaseban ugovor s HZZO-om za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u 2016., nego su tijekom 2016. zaključena tri dodatka ugovoru zaključenom s HZZO-om u 2015. Prema spomenutom ugovoru i dodacima ugovoru o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, sredstva za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite ugovorena su u maksimalnom mjesečnom iznosu do 3.247.542,00 kn, odnosno godišnje u iznosu do 38.970.499,00 kn. U siječnju 2017. Specijalna bolnica i HZZO sastavili su zapisnik o usklađenju i konačnom obračunu limita i izvršenog rada za 2016. Prema podacima iz spomenutog zapisnika, tijekom 2016. Specijalna bolnica obračunala je usluge (ispostavila račune) u iznosu 40.868.122,00 kn, što je za 1.897.623,00 kn ili 4,9 % više od ugovorenog godišnjeg limita.

Prema konačnom obračunu, ukupna obveza HZZO-a za 2016. utvrđena je u iznosu 38.966.337,00 kn (ugovoreni godišnji limit u iznosu 38.970.499,00 kn umanjen je za 4.162,00 kn na ime nadoknade štete prouzročene nepravilnim evidentiranjem jednog računa, koji je razvrstan u netočnu dijagnostičko-terapijsku skupinu). Tijekom 2016. HZZO je platio račune u iznosu 39.291.091,00 kn, od čega 649.508,00 kn na ime obveze iz 2015. te 38.641.583,00 kn po ispostavljenim računima za 2016. te je po konačnom obračunu za 2016. utvrđena obveza HZZO-a prema Specijalnoj bolnici u iznosu 324.754,00 kn. Više zaprimljeni računi u odnosu na utvrđenu godišnju obvezu HZZO-a u ukupnom iznosu 1.901.785,00 kn, što je za 9.925,00 kn više od potraživanja za obračunane usluge iznad limita evidentiranih u bilančnim evidencijama koncem 2016., vraćeni su Specijalnoj bolnici. Osim spomenutih sredstava u iznosu 39.291.091,00 kn po ugovorenom limitu, od HZZO-a su ostvareni i prihodi u iznosu 602.727,00 kn za provođenje zdravstvene zaštite osoba iz država s kojima Republika Hrvatska ima zaključen ugovor o socijalnom osiguranju, a koji privremeno borave u Republici Hrvatskoj te 7.000,00 kn za mapiranje podataka.

Iz županijskog proračuna ostvareni su prihodi u iznosu 1.742.158,00 kn, a odnose se na sredstva za financiranje decentralizirane funkcije zdravstva. Prema Odluci o kriterijima, mjerilima, načinu financiranja i rasporedu sredstava za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove na području Zadarske županije u 2016., za Specijalnu bolnicu utvrđen je raspored sredstva za investicijsko ulaganje u iznosu 2.000.000,00 kn. Tijekom 2016. Specijalnoj bolnici raspoređena su sredstva u iznosu 1.742.158,00 kn u svrhu obnove (rekonstrukcije) bolničke kuhinje. Spomenuta sredstva raspoređena su na temelju ovjerene dokumentacije (situacija za izvršene radove), a plaćanja izvoditeljima radova obavljana su putem županijske riznice.

Vrijednosno najznačajni prihodi od pruženih usluga u iznosu 489.225,00 kn ostvareni su obavljanjem dopunske djelatnosti, odnosno pružanjem usluga iz područja socijalne skrbi (usluge smještaja, prehrane i njege psihički bolesnih odraslih osoba, kojima nije potrebno bolničko liječenje, a skrb im se ne može osigurati u vlastitoj obitelji). Cijena spomenutih usluga utvrđena je u iznosu 135,00 kn dnevno za pokretne korisnike odnosno 150,00 kn dnevno za nepokretne korisnike, prema cjeniku kojeg je donijelo Upravno vijeće u veljači 2008.

Prihodi od donacija ostvareni u iznosu 1.959.237,00 kn odnose se na tekuće donacije u iznosu 1.755.237,00 kn i kapitalne donacije u iznosu 204.000,00 kn. Vrijednosno najznačajnije tekuće donacije u iznosu 1.734.117,00 kn odnose se na donacije lijekova, koje su donirala trgovačka društva iz farmaceutske djelatnosti, dok druge tekuće donacije u iznosu 21.120,00 kn čine donacije raznovrsnog potrošnog materijala i živežnih namirnica u iznosu 20.120,00 kn i donacije u novcu u iznosu 1.000,00 kn. Kapitalne donacije u iznosu 204.000,00 kn u cijelosti se odnose na donaciju fizičke osobe u stvarima (136 bolničkih kreveta).

Prihodi od pruženih usluga i prihodi od donacija korišteni su na način utvrđen Pravilnikom o načinu korištenja vlastitih prihoda i donacija iz siječnja 2015., kojim su uređena mjerila i način korištenja vlastitih prihoda i donacija.

Vrijednosno značajnije prihode po posebnim propisima čine prihodi od HZZO-a u iznosu 60.000,00 kn za informatizaciju procesa izvješćivanja o ključnim podacima poslovanja, prihodi od pravne osobe iz zatvorskog sustava u iznosu 54.503,00 kn za pružene usluge psihijatrijske zdravstvene zaštite zatvorenicima, prihodi od pravne osobe iz zdravstvene djelatnosti u iznosu 38.845,00 kn na ime nadoknade troškova prijevoza pacijenata upućivanih na dijagnostičko-terapijske postupke izvan Specijalne bolnice te prihodi od dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu 25.173,00 kn.

U okviru prihoda od pomoći, vrijednosno najznačajniji dio u iznosu 2.146.407,00 kn ili 63,7 % čine sredstva koja je doznačilo Ministarstvo zdravstva na ime nadoknade troškova usluga prisilnog smještaja i liječenja nebrojivih osoba, a koje Specijalna bolnica pruža na temelju rješenja nadležnog suda. Prema odredbi članka 5. Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, sredstva za troškove prisilnog smještaja u psihijatrijskoj ustanovi nebrojivih osoba osiguravaju se u državnom proračunu. U svrhu financiranja spomenutih troškova, s nadležnim ministarstvom u siječnju i ožujku 2016. zaključeni su ugovori, kojima su utvrđeni troškovi usluga prisilnog smještaja i liječenja u iznosu 165,30 kn po danu za jednu nebrojivu osobu. Sredstva iz državnog proračuna doznačavaju se mjesečno, po dostavljenim zahtjevima uz koja se prilažu rješenja nadležnog suda. Ministarstvo nadležno za socijalnu skrb doznačilo je sredstva u iznosu 982.532,00 kn na ime pruženih usluga iz područja socijalne skrbi (usluge stalnog smještaja, prehrane i njege psihički bolesnih odraslih osoba, kojima nije potrebno bolničko liječenje, a na temelju rješenja nadležnih centara za socijalnu skrb im je priznato pravo na skrb izvan obitelji). Prema ugovoru iz svibnja 2009., ministarstvo nadležno za socijalnu skrb nadoknađuje troškove pruženih usluga iz područja socijalne skrbi u mjesečnom iznosu 4.050,00 kn po korisniku te uplaćuje sredstva za osobne potrebe (džeparac) korisnika prema rješenjima nadležnog centra za socijalnu skrb. Druge prihode od pomoći čine sredstva iz Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u iznosu 206.306,00 kn za izmjenu rasvjetnih tijela u kompleksu Specijalne bolnice te sredstva iz Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 34.542,00 kn za stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, a na temelju Programa mjera aktivne politike zapošljavanja.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2016., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu 49.584.241,00 kn, što je za 4.042.474,00 kn ili 8,9 % više od ostvarenih prethodne godine.

U tablici broj 3 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 3

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	28.940.230,00	30.307.406,00	104,7
2.	Materijalni rashodi	14.523.920,00	16.558.041,00	114,0
2.1.	Rashodi za materijal i energiju	8.689.424,00	8.635.148,00	99,4
2.1.1.	Rashodi za lijekove	3.234.305,00	3.250.240,00	100,5
2.1.2.	Rashodi za medicinski potrošni materijal	836.268,00	891.113,00	106,6
2.1.3.	Drugi rashodi za materijal i energiju	4.618.851,00	4.493.795,00	97,3
2.2.	Rashodi za usluge	3.680.622,00	5.649.063,00	153,5
2.3.	Drugi materijalni rashodi	2.153.874,00	2.273.830,00	105,6
3.	Financijski rashodi	56.326,00	40.645,00	72,2
4.	Ostali rashodi	75.644,00	0,00	-
5.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.945.647,00	2.678.149,00	137,6
	Ukupno	45.541.767,00	49.584.241,00	108,9
	Manjak prihoda	2.552.636,00	1.760.963,00	69,0

Vrijednosno najznačajniji rashodi ostvareni su za zaposlene u iznosu 30.307.406,00 kn ili 61,1 % i materijalne rashode u iznosu 16.558.041,00 kn ili 33,4 % ukupnih rashoda. Svi drugi rashodi iznose 2.718.794,00 kn i imaju udjel 5,5 % u ukupno ostvarenim rashodima.

Rashodi za zaposlene odnose se na bruto plaće u iznosu 24.812.697,00 kn, doprinose na plaću u iznosu 4.292.754,00 kn i na ostale rashode za zaposlene u iznosu 1.201.955,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu (kada su rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu 28.940.230,00 kn), ostvareni su za 1.367.176,00 kn ili 4,7 % više. Na veće rashode za zaposlene najveći utjecaj imala je isplata plaće za prekovremeni rad te isplata regresa i božićnice za 2016. Tijekom 2016. ostvareno je 946 prekovremenih sati, od čega su 396 sati ostvarila dvojica liječnika za pružanje usluga psihijatrijske zaštite zatvorenicima. Jedan liječnik ostvario je 208, a drugi 188 sati prekovremenog rada. Za uslugu liječnika za psihijatrijsku zaštitu zatvorenicima isplaćena je bruto plaća s doprinosima na plaću u iznosu 39.993,00 kn, iz sredstava pravne osobe iz zatvorskog sustava na temelju zaključenog ugovora.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu 16.558.041,00 kn, a odnose se na rashode za materijal i energiju u iznosu 8.635.148,00 kn, rashode za usluge u iznosu 5.649.063,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 1.694.973,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu 521.599,00 kn i naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu 57.258,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi za materijal i energiju odnose se na rashode za utrošene lijekove u iznosu 3.250.240,00 kn, utrošene živežne namirnice u iznosu 2.276.760,00 kn i potrošeni medicinski materijal u iznosu 891.113,00 kn. Rashodi za lijekove odnose se na utrošene lijekove iz donacija u iznosu 1.788.209,00 kn i na nabavu lijekova u iznosu 1.462.031,00 kn.

U skladu s odredbom članka 40. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2016. godinu i zahtjevom Specijalne bolnice, Ministarstvo zdravstva dalo je suglasnost za prihvata donacija od trgovačkog društva. Prosječna mjesečna potrošnja lijekova iznosi 270.865,00 kn, a medicinskog potrošnog materijala 74.259,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi za usluge odnose se na rashode za usluge pranja i glačanja bolničkog rublja, radne i zaštitne odjeće u iznosu 1.576.618,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 1.425.631,00 kn, usluge čišćenja prostora u objektima Specijalne bolnice u iznosu 464.423,00 kn, opskrbu vodom u iznosu 449.262,00 kn i na rashode po osnovu ugovora o djelu u iznosu 224.380,00 kn. Za obavljanje zdravstvenih usluga (ginekološki, stomatološki, internistički, pulmološki i drugi pregledi pacijenata), na temelju ugovora o poslovnoj suradnji kojeg su zaključile Specijalna bolnica i Opća bolnica Zadar, zaključeni su ugovori o djelu sa zaposlenicima Opće bolnice Zadar.

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu 40.645,00 kn. Odnose se na rashode za usluge platnog prometa u iznosu 28.653,00 kn i na zatezne kamate za zakašnjenje u plaćanju (za nabavu živežnih namirnica, isporučenu vodu) u iznosu 11.992,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu 2.678.149,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na radove na rekonstrukciji bolničke kuhinje (III i IV faza) u ukupnom iznosu 1.998.247,00 kn, donaciju medicinske opreme (kreveti) u iznosu 204.000,00 kn (koje su u navedenom iznosu evidentirane na prihodima), izradu arhitektonskog snimka postojećeg stanja u iznosu 86.000,00 kn, izradu idejnog rješenja zgrade domskog smještaja u iznosu 81.250,00 kn i izradu projekta uklanjanja grupe od šest samostalnih objekata u iznosu 71.500,00 kn.

Manjak prihoda nad rashodima tekuće godine iznosi 1.760.963,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz ranijih godina iznosi 4.871.636,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 6.632.599,00 kn i čini 13,9 % ostvarenih prihoda u 2016. Prema podacima iz izvješća ravnatelja o radu Specijalne bolnice u 2016., na ostvarenje manjka u tekućoj godini, između ostalog, utjecala je nemogućnost naplate potraživanja od HZZO-a za usluge izvršene iznad limita, koji je ugovoren u maksimalnom mjesečnom iznosu 3.247.542,00 kn, odnosno u istom iznosu kao i prethodne godine. Spomenuto Izvješće o radu za 2016. dostavljeno je Zadarskoj županiji te je na sjednici Županijske skupštine u srpnju 2017. donesen zaključak kojim je utvrđeno da će se manjak prihoda u iznosu 6.632.599,00 kn pokriti iz redovnog poslovanja budućih razdoblja.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2016., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 35.778.623,00 kn.

U tablici broj 4 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2016.

Tablica broj 4

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2016

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	31.579.458,00	32.453.508,00	102,8
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	8.363.877,00	8.363.877,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	16.964.115,00	16.435.336,00	96,9
1.3.	Postrojenja i oprema	1.529.423,00	1.431.668,00	93,6
1.4.	Prijevozna sredstva	41.113,00	0,00	-
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	2.466.114,00	4.464.361,00	181,0
1.6.	Druga nefinancijska imovina	2.214.816,00	1.758.266,00	79,4
2.	Financijska imovina	3.508.515,00	3.325.115,00	94,8
2.1.	Novčana sredstva	917.944,00	291.104,00	31,7
2.2.	Ostala potraživanja	173.310,00	218.069,00	125,8
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.741.750,00	2.565.374,00	147,3
2.4.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	675.511,00	249.206,00	36,9
2.5.	Unaprijed plaćeni rashodi budućih razdoblja	0,00	1.362,00	-
Ukupno imovina		35.087.973,00	35.778.623,00	102,0
3.	Obveze	7.111.161,00	7.829.246,00	110,1
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	5.766.647,00	6.875.218,00	119,2
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	132.825,00	82.708,00	62,3
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	1.211.689,00	871.320,00	71,9
4.	Vlastiti izvori	27.976.812,00	27.949.377,00	99,9
Ukupno obveze i vlastiti izvori		35.087.973,00	35.778.623,00	102,0

Vrijednosno najznačajnija nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost zgrada za obavljanje zdravstvene djelatnosti u iznosu 10.187.193,00 kn, zemljišta u iznosu 8.154.634,00 kn, građevinskih objekata u pripremi (rekonstrukcija i dogradnja bolničke kuhinje I, II, III i IV faza) u iznosu 4.464.361,00 kn, ostalih građevinskih objekata (kotlovnica, sušionica i servis rublja, kuhinja) u iznosu 1.862.163,00 kn te na vrijednost zaliha lijekova i potrošnog medicinskog materijala u iznosu 1.120.728,00 kn. Prosječna vrijednost zaliha lijekova iznosi 1.185.963,00 kn (od čega 1.067.960,00 kn čine donacije), a medicinskog potrošnog materijala 141.217,00 kn.

Upravno vijeće je u studenome 2010., u dogovoru s nadležnim tijelima Zadarske županije, zbog zastarjelosti u građevinskom i tehnološkom stanju, donijelo Odluku o početku radova na rekonstrukciji i dogradnji bolničke kuhinje. Na temelju odluka Upravnog vijeća, radovi na rekonstrukciji i dogradnji bolničke kuhinje te nabava kuhinjske opreme obavljaju se u četiri faze i financiraju se iz decentraliziranih i vlastitih sredstava. Ukupna vrijednost investicije, planovima nabave u razdoblju od 2012. do 2018., planirana je u iznosu 10.984.938,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Projekt rekonstrukcije i dogradnje te opremanje bolničke kuhinje započeo je u 2012. U razdoblju od 2012. Do kolovoza 2017. Radovi su ugovoreni u vrijednosti 9.281.947,00 kn, a nabava opreme u vrijednosti 1.041.147,00 kn, što ukupno iznosi 10.323.094,00 kn. Izvoditelji su do kolovoza 2017. za obavljene radove ispostavili situacije u iznosu 7.455.231,00 kn, za nabavu opreme ispostavljeni su računi u iznosu 983.471,00 kn, a usluge stručnog nadzora nad izvođenjem radova obavljene su u vrijednosti 336.054,00 kn (iskazuju se na računu za intelektualne usluge) te ukupni troškovi na rekonstrukciji i dogradnji bolničke kuhinje iznose 8.774.756,00 kn.

Plaćanje je obavljeno u iznosu 8.511.747,00 kn, od čega iz decentraliziranih sredstava u iznosu 6.696.241,00 kn, sredstava Zadarske županije u iznosu 1.251.317,00 kn i vlastitih sredstava u iznosu 564.189,00 kn.

Novčana sredstva iskazana koncem 2016. u iznosu 291.104,00 kn odnose se na novac na računima kod dviju poslovnih banaka u iznosu 278.148,00 kn i novac u blagajni u iznosu 12.956,00 kn.

Potraživanja koncem 2016. iskazana su u iznosu 3.032.649,00 kn i u odnosu na stanje početkom godine veća su za 442.078,00 kn ili 17,1 %. Prema podacima iz Bilješki uz financijske izvještaje, prethodne godine Specijalna bolnica naplatila je dio potraživanja za obavljene zdravstvene usluge iznad ugovorenog limita, dok u 2016. zdravstvene usluge iznad limita nisu naplaćene. Vrijednosno najznačajnija potraživanja u iznosu 2.565.374,00 kn odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, od čega 2.312.525,00 kn ili 90,1 % čine potraživanja od HZZO-a (1.891.860,00 kn za obavljene zdravstvene usluge iznad ugovorenog limita, za koje su računi vraćeni Specijalnoj bolnici, 324.754,00 kn prema ugovoru o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, odnosno Zapisniku o usklađenju i konačnom obračunu limita i izvršenja rada za 2016. i 95.911,00 kn za provođenje zdravstvene zaštite osoba iz država s kojima Republika Hrvatska ima zaključen ugovor o socijalnom osiguranju, a koji privremeno borave u Republici Hrvatskoj). Dospjela potraživanja s rokom dospijeca do jedne godine iznose 51.774,00 kn, a potraživanja starija od jedne godine iznose 63.742,00 kn (9.236,00 kn čine potraživanja starosti do pet godina i 54.506,00 kn starosti iznad pet godina). Radi naplate dospjelih potraživanja dužnicima su tijekom 2016. upućivane opomene, dok mjere prisilne naplate tijekom 2016. nisu poduzimane. U svibnju 2016. donesena je Odluka o proceduri naplate prihoda, kojom je, između ostalog, utvrđeno da se pri poduzimanju mjera prisilne naplate uzimaju u obzir troškovi postupka prisilne naplate, odnosno utvrđuje se opravdanost (isplativost) pokretanja postupka prisilne naplate s obzirom na iznos potraživanja.

Obveze su koncem 2016. iskazane u iznosu 7.829.246,00 kn, što je za 718.085,00 kn ili 10,1 % više u odnosu na stanje početkom godine. Odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu 4.400.685,00 kn, obveze za zaposlene u iznosu 2.470.950,00 kn, obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 82.708,00 kn, obveze za financijske rashode u iznosu 3.583,00 kn i na prihode budućih razdoblja (neurošeni dio donacija za lijekove) u iznosu 871.320,00 kn. Prema podacima iz Izvještaja o obvezama, dospjele su obveze u iznosu 2.996.570,00 kn, od čega s prekoračenjem roka plaćanja do 60 dana u iznosu 1.303.825,00 kn, od 61 do 360 dana u iznosu 1.669.992,00 kn te prekoračenjem roka plaćanja više od 360 dana u iznosu 22.753,00 kn. Obveze u iznosu 3.961.356,00 kn nisu dospjele i odnose se na obveze za zaposlene (plaće za prosinac 2016.) u iznosu 2.470.950,00 kn i na obveze za rashode poslovanja u iznosu 1.490.406,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2016.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji mogu imati značajan učinak na financijske izvještaje
- provjeriti mogućnost podmirivanja obveza
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Specijalne bolnice.

Područja revizije određena su prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Specijalne bolnice. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz financijskog plana i podacima iz prethodnog razdoblja, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Također, korišteni su podaci iz Izvještaja financijskih pokazatelja poslovanja zdravstvenih ustanova, koji se dostavlja HZZO-u i podaci objavljeni na službenim internetskim stranicama. Provjeren je sadržaj službenih internetskih stranica, odnosno pravodobnost i potpunost objavljenih informacija te dokumentacija u vezi s obračunom plaća i naknada za zaposlene, izlaznim i ulaznim računima te zaključenim ugovorima. Obavljeni su razgovori s ravnateljem, voditeljem službe za financijsko-računovodstvene poslove, voditeljem službe za opće, pravne i kadrovske poslove te drugim zaposlenicima Specijalne bolnice i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s izvršenjem financijskog plana, računovodstvenim poslovanjem, naplatom potraživanja, rashodima i javnom nabavom.

Nalaz za 2016.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: provedba naloga iz prošlih revizija, djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom za 2016. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na provedbu naloga iz prošlih revizija, računovodstveno poslovanje, obveze i javnu nabavu.

1. Provedba naloga iz prošlih revizija

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Specijalne bolnice za 2002. i 2003., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Specijalnoj bolnici je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Nepravilnosti su se odnosile na računovodstveno poslovanje, prihode, rashode i javnu nabavu.

Revizijom za 2016. utvrđeno je prema kojim nalogima je postupljeno i prema kojim nalogima nije postupljeno.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- prihodi evidentirani u poslovnim knjigama istovjetni su приходima iskazanim u financijskim izvještajima, rashodi za kratkotrajnu nefinancijsku imovinu iskazuju se u trenutku stvarnog utroška, a prihodi i rashodi evidentirani su na odgovarajućim računima računskog plana
- dugotrajna nefinancijska imovina i sitan inventar klasificirani su na propisani način
- vlastiti prihodi planirani su financijskim planom
- rashodi su izvršavani do planiranih iznosa
- nabava sirovina i materijala te usluge tekućeg i investicijskog održavanja objekata, opreme i prijevoznih sredstava planirana je planom nabave.

Nalozi prema kojima nije postupljeno:

- popis imovine i obveza nije obavljen na propisani način
- javna nabava dijelom nije provedena u skladu sa zakonskim odredbama.

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Specijalna bolnica obvezna je voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Nepravilnosti se odnose na financijske izvještaje i poslovne knjige te popis imovine i obveza.

- Financijski izvještaji i poslovne knjige

Podaci u financijskim izvještajima odgovaraju podacima u glavnoj knjizi, osim u dijelu izvanbilančnih zapisa. Izvanbilančni zapisi u Bilanci nisu iskazani, a u glavnoj knjizi evidentirani su u iznosu 7.195.303,00 kn. U glavnoj knjizi na izvanbilančnim zapisima evidentirana je vrijednost usluga pruženih osobama kod kojih nije prepoznata osnova zdravstvenog osiguranja, odnosno nije razriješen status osiguranika (6.678.313,00 kn ranijih godina i 516.990,00 kn tijekom 2016.). Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (3/15, 93/15, 135/15, 2/17 i 28/17), između ostalog, propisan je oblik i sadržaj financijskih izvještaja te je iskazivanje podataka o izvanbilančnim zapisima predviđeno u obrascu Bilanca.

Koncem 2016. u tijeku su bila dva sudska spora, u kojima Specijalna bolnica ima status tuženika. Potencijalne obveze po navedenim sudskim sporovima u iznosu 800.000,00 kn nisu evidentirane u glavnoj knjizi u okviru izvanbilančnih zapisa, stoga nisu ni iskazane u Bilanci i Bilješkama uz Bilancu. Nadalje, u Bilješkama uz Bilancu nije dan pregled parničnih postupaka i pojedinačnih ispravnih postupaka pokrenutih putem odvjetničkog društva u cilju sređivanja zemljišnoknjižnog stanja. Odredbom članka 14. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, između ostalog, propisano je da su obvezne Bilješke uz Bilancu pregled ostalih ugovornih odnosa i slično, koji uz ispunjenje određenih uvjeta mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku i slično).

Koncem 2016. Specijalna bolnica imala je aktivna tri računa kod poslovnih banaka, od čega dva za redovito poslovanje i jedan na kojem se vode sredstva pacijenata za njihove osobne potrebe, odnosno plaće, mirovine ili uplate njihovih obitelji. Osim putem spomenutog računa, sredstva za osobne potrebe pacijenata uplaćuju se i u gotovini putem pošte (poštanskom uputnicom). Ukupna sredstva za osobne potrebe pacijenata koncem 2016. iznose 603.158,00 kn (407.840,00 kn gotovina i 195.318,00 kn sredstva na računu kod poslovne banke). Specijalna bolnica ručno vodi pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja spomenutih sredstava po pojedinom pacijentu. Platne transakcije na računu kod poslovne banke na kojem se vode sredstva za osobne potrebe pacijenata te gotovinske uplate i isplate sredstava za osobne potrebe pacijenata nisu evidentirane u okviru izvanbilančnih zapisa. S obzirom da sredstva za osobne potrebe pacijenata predstavljaju tuđu imovinu, potrebno ih je evidentirati u okviru izvanbilančnih zapisa.

Prema odredbi članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15 i 87/16), skupina računa 99 – Izvanbilančni zapisi sadrži stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđa imovina dobivena na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumenti osiguranja plaćanja i ostali izvanbilančni zapisi.

Ministarstvo financija u siječnju 2017. donijelo je Okružnicu o sastavljanju, konsolidaciji i predaji financijskih izvještaja proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna te proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2016., prema kojoj su proračunski korisnici obvezni uspostaviti izvanbilančnu evidenciju potencijalnih obveza po sudskim sporovima u tijeku, koju su dužni ažurirati sa stanjem koncem lipnja i koncem prosinca.

Odredbom članka 1. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 3/18), koji je na snazi od siječnja 2018., između ostalog, propisano je da proračun i proračunski korisnici vode evidenciju potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova u tijeku.

Specijalna bolnica evidentira rashode za lijekove i medicinski potrošni materijal u trenutku njihovog izdavanja iz bolničke ljekarne odjelima. Tijekom godine ne prati se potrošnja lijekova i medicinskog potrošnog materijala na odjelima, nego se zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala po odjelima utvrđuju popisom koncem godine.

U Bilanci, u okviru obveznih analitičkih podataka, dospjela potraživanja za prihode poslovanja iskazana su u iznosu 59.037,00 kn, a prema podacima iz analitičke evidencije iznose 13.109,00 kn. Obveze prema dobavljačima u financijskim izvještajima i u glavnoj knjizi iskazane su, odnosno evidentirane u iznosu 4.486.976,00 kn, a prema analitičkoj evidenciji u iznosu 4.445.726,00 kn, što je za 41.250,00 kn ili 0,9 % manje. Dospjele obveze u Bilanci su iskazane u iznosu 5.502.931,00 kn, a u Izvještaju o obvezama u iznosu 2.996.570,00 kn. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 3. i 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisano da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja te da su pomoćne knjige analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički. S obzirom na navedeno, podaci u glavnoj knjizi i pomoćnim knjigama te financijskim izvještajima trebaju biti usklađeni.

Oprema u vrijednosti 530.959,00 kn nabavljena je u 2015., nije stavljena u uporabu, jer je nabavljena za opremanje bolničke kuhinje čija je rekonstrukcija i dogradnja u tijeku, ali je obavljen ispravak vrijednosti u iznosu 106.192,00 kn. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 19. stavak 6. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojom je propisano da je početak ispravka vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine prvi dan mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je sredstvo stavljeno u uporabu. Državni ured za reviziju mišljenja je da nije trebalo nabavljati opremu za kuhinju prije nego što su stvoreni uvjeti za stavljanje u uporabu.

Državni ured za reviziju nalaže u Bilanci iskazati izvanbilančne zapise i sastaviti Bilješke uz financijske izvještaje s propisanim elementima u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu. Nadalje, nalaže se sredstva za osobne potrebe pacijenata i sudske sporove koji su u tijeku evidentirati u okviru izvanbilančnih zapisa u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti podatke o dospjelim potraživanjima i obvezama u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Isto tako nalaže se obaviti ispravak vrijednosti dugotrajne imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Predlaže se ustrojavanje evidencije lijekova i medicinskog potrošnog materijala po odjelima te evidentiranje na rashodima u trenutku stvarnog utroška.

- Popis imovine i obveza

U prosincu 2016. zakonski predstavnik Specijalne bolnice donio je Odluku o popisu imovine i obveza te imenovanju povjerenstava za popis (središnjeg povjerenstva i 19 pojedinačnih povjerenstava za popis).

Uvidom u dokumentaciju o obavljenom popisu (odluke o imenovanju povjerenstava, popisne liste i izvještaje povjerenstava za popis), utvrđeno je da su za članove pojedinih povjerenstava (povjerenstva za popis uredskog materijala na zalihi, obveza, potraživanja, gotovine, čekova i drugih vrijednosti u glavnoj blagajni, žiro računa te bolesničkog depozita) imenovane osobe neposredno zadužene za knjigovodstvenu evidenciju predmeta popisa. Nadalje, popis imovine i obveza nije cjelovit, odnosno popisom nije obuhvaćen dio nematerijalne imovine u iznosu 69.021,00 kn, novac na računima kod triju poslovnih banaka (sredstva za redovito poslovanje na računima dviju poslovnih banaka u iznosu 278.148,00 kn i sredstva za osobne potrebe pacijenata na računu poslovne banke u iznosu 195.318,00 kn), potraživanja u iznosu 3.032.649,00 kn te obveze u iznosu 7.829.246,00 kn. S obzirom da nije obavljen cjeloviti popis imovine i obveza, osnovna svrha popisa imovine i obveza (usklađivanje knjigovodstvenog stanja i stanja utvrđenog popisom), koja, između ostalog, treba osigurati vjerodostojnost godišnjih financijskih izvještaja, nije postignuta.

Prema odredbi članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici na kraju svake poslovne godine moraju sastaviti popis imovine i obveza sa stanjem na datum bilance. Metodologija obavljanja popisa, dokumenti, postupci i procedure svih faza provedbe popisa imovine i obveza uređeni su Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, koja je donesena u prosincu 2015. i objavljena na službenim internetskim stranicama Ministarstva financija. Prema spomenutoj Uputi, popisom se mora obuhvatiti sva imovina i obveze koje su u strukturi Računskog plana proračuna obuhvaćeni razredima 0 (Nefinancijska imovina), 1 (Financijska imovina) i 2 (Obveze). Uputom je, između ostalog, utvrđeno da u povjerenstvu ne bi trebale biti osobe neposredno zadužene za knjigovodstvenu evidenciju predmeta popisa, kako bi se osigurala nepristranost popisa. Specijalna bolnica, kao proračunski korisnik proračuna jedinice područne (regionalne) samouprave, obvezna je primjenjivati spomenutu Uputu.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti cjeloviti popis imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te pri obavljanju popisa postupati na način utvrđen Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

- 2.2. *Specijalna bolnica prihvatila je navode iz ove točke Nalaza. U očitovanju je navela da su u 2017. u financijskim izvještajima iskazani svi izvanbilančni zapisi, usklađeni podaci o dospjelim potraživanjima i obvezama te obavljen popis imovine i obveza u skladu s propisima.*

U vezi s praćenjem potrošnje lijekova i medicinskog potrošnog materijala, Specijalna bolnica navela je da je potrebno promijeniti programska rješenja i investirati u računalnu opremu, za što su potrebna dodatna financijska sredstva.

3. Obveze

- 3.1. Obveze su koncem 2016. iskazane u iznosu 7.829.246,00 kn, što je za 718.085,00 kn ili 10,1 % više u odnosu na stanje početkom godine. Vrijednosno najznačajnije obveze se odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu 4.400.685,00 kn i obveze za zaposlene u iznosu 2.470.950,00 kn. Dospjele su obveze u iznosu 2.996.570,00 kn, od čega s prekoračenjem roka plaćanja do 60 dana u iznosu 1.303.825,00 kn, od 61 do 360 dana u iznosu 1.669.992,00 kn te prekoračenjem roka plaćanja više od 360 dana u iznosu 22.753,00 kn.

Manjak prihoda nad rashodima tekuće godine iznosi 1.760.963,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz ranijih godina iznosi 4.871.636,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 6.632.599,00 kn i čini 13,9 % ostvarenih prihoda u 2016.

Prema Izvješću ravnatelja o radu Specijalne bolnice u 2016., na ostvarenje manjka u tekućoj godini, između ostalog, utjecala je nemogućnost naplate potraživanja od HZZO-a za usluge izvršene iznad limita, koji je ugovoren u maksimalnom mjesečnom iznosu do 3.247.542,00 kn, odnosno u istom iznosu kao i prethodne godine. Spomenuto izvješće o radu za 2016. dostavljeno je Zadarskoj županiji te je na sjednici Županijske skupštine u srpnju 2017. donesen zaključak kojim je utvrđeno da će se manjak prihoda u iznosu 6.632.599,00 kn pokriti iz redovnog poslovanja budućih razdoblja.

S obzirom na ostvareni manjak prihoda i iznos obveza, Državni ured za reviziju predlaže donošenje akcijskog plana o načinu podmirenja obveza i pokriću manjka prihoda na temelju analize postojećeg financijskog stanja. Također, predlaže se donošenje mjera za otklanjanje uzroka nastanka negativnog poslovanja. Na donošenje navedenih dokumenata upućuje i Uputa Ministarstva financija za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2018. - 2020.

- 3.2. *Specijalna bolnica prihvatila je navode iz ove točke Nalaza. U očitovanju je navela da je tijekom 2017. donesen Akcijski plan o načinu podmirenja obveza i pokriću manjka. Do nesrazmjera obveza i potraživanja dolazi zbog toga što je Specijalna bolnica dužna pružiti zdravstvenu zaštitu svim osiguranicima HZZO-a, a HZZO ne plaća sve obavljene usluge te je, tijekom posljednjih četiriju godina otpisano 6.745.625,00 kn obračunanih usluga.*

4. Javna nabava

- 4.1. Specijalna bolnica donijela je plan i izmjene plana nabave za 2016. Izmjenama plana nabave planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti 18.078.317,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Plan i izmjene plana nabave objavljene su na mrežnim stranicama Specijalne bolnice, a podaci o mrežnim stranicama dostavljeni su središnjem tijelu državne uprave nadležnom za sustav javne nabave.

Sastavljen je i objavljen registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Prema Izvješću o javnoj nabavi, u 2016. zaključen je 21 ugovor o javnoj nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti 13.065.658,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Ukupna nabava roba, radova i usluga pojedinačne vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn (bagatelna nabava) iznosila je 2.007.745,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Pravilnik o provođenju bagatelne nabave donesen je u siječnju 2014.

Tijekom 2016. Specijalna bolnica provela je osam otvorenih postupaka javne nabave i zaključila 18 ugovora za nabavu roba, odnosno radova i usluga u vrijednosti 12.613.176,00 kn s porezom na dodanu vrijednost i jedan okvirni sporazum za nabavu električne energije u vrijednosti 475.309,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Provela je dva pregovaračka postupka bez prethodne objave za dodatne radove u vrijednosti 91.467,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Odlukom naručitelja poništen je postupak javne nabave za nabavu i ugradnju bolničke kuhinje.

U listopadu 2015. za nabavu lijekova i medicinskog nekemijskog potrošnog materijala proveden je otvoreni postupak javne nabave. Odlukama iz prosinca 2015. odabrana su četiri dobavljača. Od dva dobavljača nabava lijekova provedena je u većem iznosu od ugovorenoga. Ugovor o nabavi lijekova zaključen je s jednim dobavljačem u iznosu 45.345,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 47.629,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, a Specijalna bolnica nabavila je lijekove u vrijednosti 103.733,00 kn, što je za 56.104,00 kn ili 117,8 % više od ugovorenoga. Drugi ugovor o nabavi lijekova zaključen je s drugim dobavljačem u iznosu 995.156,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 1.047.672,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, a Specijalna bolnica nabavila je lijekove u vrijednosti 1.223.847,00 kn, što je za 176.175,00 kn ili 16,8 % više od ugovorenoga. Iz navedenog slijedi da je Specijalna bolnica od dva odabrana dobavljača nabavila lijekova u vrijednosti 1.327.580,00 kn, a ugovorena je nabava u vrijednosti 1.095.301,00 kn, iz čega proizlazi da su lijekovi u vrijednosti 232.279,00 ili 21,2 % nabavljeni bez provođenja propisanog postupka nabave. Ugovori o nabavi zaključeni su u skladu s odabranim ponudama. Lijekovi i medicinski nekemijski potrošni materijal nabavljeni su po cijenama iz ponuda, koje su utvrđene prema cijenama iz Osnovne liste lijekova HZZO-a. Evidencija o praćenju izvršenja ugovora nije ustrojena.

Rashodi za rekonstrukciju i dogradnju bolničke kuhinje (III faza) ostvareni su u iznosu 1.468.465,00 kn. Za četiri grupe radova, odnosno građevinsko-obrtničke i vodoinstalaterske radove, strojarske radove i elektroinstalaterske radove odabrana su tri izvoditelja. Ugovor o izvođenju građevinsko-obrtničkih i vodoinstalaterskih radova zaključen je u iznosu 851.638,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a ugovor o izvođenju elektroinstalaterskih radova u iznosu 179.423,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Na temelju obrazloženja nadzornog inženjera, u veljači i travnju 2016. provedeni su pregovarački postupci bez prethodne objave za dodatne građevinsko-obrtničke i elektroinstalaterske radove. Za građevinsko-obrtničke radove zaključen je dodatak ugovoru u iznosu 41.413,00 bez poreza na dodanu vrijednost ili 4,9 % osnovnog ugovora, a za elektroinstalaterske radove zaključen je dodatak ugovoru u iznosu 31.760,00 bez poreza na dodanu vrijednost ili 17,7 % osnovnog ugovora.

Obavijesti o zaključenju dodatka ugovora nisu objavljene u Elektroničkom oglasniku javne nabave, što nije u skladu s odredbom članka 60. točka 1. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14), kojom je propisano da je javni naručitelj obavezan za svaki sklopljeni ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum poslati na objavljivanje obavijest o sklopljenom ugovoru najkasnije 48 dana od dana sklapanja ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma.

U siječnju 2017. stupio je na snagu novi Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16), kojim se, između ostalog, uređuju postupci i načini nabave roba, radova i usluga te nabava roba i usluga u vrijednosti do 200.000,00 kn, kao i radova do 500.000,00 kn. Odredbom članka 248. stavak 1. Zakona o javnoj nabavi, između ostalog, propisano je da je javni naručitelj obavezan poslati obavijest o dodjeli ugovora na objavu u roku 30 dana od dana sklapanja ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma.

Državni ured za reviziju nalaže za nabavu lijekova provoditi postupak nabave te za dodatne radove objaviti obavijest o zaključenju ugovora o javnoj nabavi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

4.2. Specijalna bolnica prihvatila je navode iz ove točke Nalaza. U očitovanju je navela da je u bolničkoj ljekarni uspostavljen sustav kontrole izvršenja ugovora.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Specijalne bolnice za 2016. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - nepravilnosti utvrđene revizijom obavljenom za 2002. i 2003., koje se odnose na popis imovine i obveza te javnu nabavu, ponovljene su u 2016. (točka 1. Nalaza)
 - izvanbilančni zapisi u Bilanci nisu iskazani, a u glavnoj knjizi evidentirani su u iznosu 7.195.303,00 kn; U Bilješkama uz Bilancu nisu iskazane potencijalne obveze po sudskim sporovima u iznosu 800.000,00 kn ni pregled parničnih postupaka i pojedinačnih ispravnih postupaka pokrenutih putem odvjetničkog društva u cilju sređivanja zemljišnoknjižnog stanja; sredstva za osobne potrebe pacijenata i sudski sporovi koji su u tijeku nisu evidentirana u okviru izvanbilančnih zapisa; U Bilanci, u okviru obveznih analitičkih podataka, dospjela potraživanja za prihode poslovanja iskazana su u iznosu 59.037,00 kn, a prema podacima iz analitičke evidencije iznose 13.109,00 kn; Obveze prema dobavljačima iskazane su u financijskim izvještajima odnosno evidentirane u glavnoj knjizi u iznosu 4.486.976,00 kn, a prema analitičkoj evidenciji u iznosu 4.445.726,00 kn; Dospjele obveze u Bilanci su iskazane u iznosu 5.502.931,00 kn, a u Izvještaju o obvezama u iznosu 2.996.570,00 kn; Oprema u vrijednosti 530.959,00 kn nabavljena je u 2015., nije stavljena u uporabu, ali je obavljen ispravak vrijednosti u iznosu 106.192,00 kn; Popisom nije obuhvaćen dio nematerijalne imovine, novac na računima kod triju poslovnih banaka i potraživanja u iznosu 11.404.382,00 kn ni obveze u iznosu 7.829.246,00 kn, a za članove pojedinih povjerenstava imenovane su osobe neposredno zadužene za knjigovodstvenu evidenciju predmeta popisa (točka 2. Nalaza)
 - koncem 2016. ukupni manjak prihoda iskazan je u iznosu 6.632.599,00 kn, što čini 13,9 % ukupnih prihoda; potraživanja su iskazana u iznosu 3.032.649,00 kn, od čega se 1.891.860,00 kn odnosi na potraživanja od HZZO-a za obračunane usluge iznad limita koja HZZO ne priznaje; Nakon umanjenja za nepriznata potraživanja, ukupne obveze na koncu 2016. veće su od ukupnih potraživanja za 6.688.457,00 kn, odnosno 586,3 %; Razvidno je da bolnica iz redovnog poslovanja ne ostvaruje dovoljno sredstava za pokriće svojih obveza (točka 3. Nalaza)
 - za nabavu lijekova u vrijednosti 232.279,00 kn nije proveden postupak nabave, a za dodatne radove nije objavljena obavijest o zaključenju ugovora o javnoj nabavi. (točka 4. Nalaza)

4. Specijalna bolnica je javna zdravstvena ustanova koja pruža usluge specijalističko-konzilijarne i bolničke zdravstvene zaštite osobama s duševnim smetnjama. Kao dopunsku djelatnost, na temelju rješenja nadležnog ministarstva, obavlja uslugu iz područja socijalne skrbi, odnosno pruža usluge smještaja, prehrane i njege za psihički bolesne odrasle osobe. Koncem 2016. u Specijalnoj bolnici bio je 261 zaposlenik, od kojih 151 zdravstveni i 110 administrativno-tehničkih. Kapacitet Bolnice je 404 bolničke postelje te 30 stolica u dnevnoj bolnici. Tijekom 2016. u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti 898 bolesnika ostvarilo je 131 288 bolničkih dana, odnosno prosječno 146,2 dana po pacijentu. Prosječna iskorištenost bolničkih postelja je 89,1 %, a stolica u dnevnoj bolnici 93,3 %. Postupak kategorizacije Specijalne bolnice nije proveden. Tijekom 2016. ravnatelj je dr. sc. Mladen Mavar. Prihodi su ostvareni u iznosu 47.823.278,00 kn, a rashodi u iznosu 49.584.241,00 kn. Manjak prihoda nad rashodima tekuće godine iznosi 1.760.963,00 kn, što s prenesenim manjkom prihoda iz prethodnih godina u iznosu 4.871.636,00 kn čini manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu 6.632.599,00 kn. Vrijednosno najznačajniji prihodi u iznosu 39.900.818,00 kn ili 83,4 % ostvareni su od HZZO-a za obavljene zdravstvene usluge. Prihodi su trošeni za utvrđene namjene. Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 30.307.406,00 kn ili 61,1 % i materijalne rashode u iznosu 16.558.041,00 kn ili 33,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Potraživanja koncem 2016. iskazana su u iznosu 3.032.649,00 kn i u odnosu na stanje početkom godine veća su za 442.078,00 kn ili 17,1 %. Vrijednosno najznačajnija potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 2.312.525,00 kn ili 90,1 % čine potraživanja od HZZO-a, koja se najvećim dijelom odnose na potraživanja za obavljene zdravstvene usluge iznad ugovorenog limita. Nemogućnost naplate potraživanja za obavljene zdravstvene usluge iznad ugovorenog limita, koji je ugovoren u maksimalnom mjesečnom iznosu 3.247.542,00 kn, odnosno u istom iznosu kao i prethodne godine, najvećim dijelom utjecala je na ostvarenje manjka prihoda tekuće godine. Dospjela potraživanja iznose 115.486,00 kn. Obveze koncem godine iznose 7.829.246,00 kn, od čega dospjele iznose 2.996.570,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine, ukupne obveze veće su za 718.085,00 kn ili 10,1 % kn. Nepravilnosti utvrđene prošlom revizijom, koje nisu otklonjene, te nepravilnosti i propusti utvrđene revizijom za 2016., koje se odnose na računovodstveno poslovanje, obveze i javnu nabavu, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.